

**BESZÁMOLÓ AZ ÖNKORMÁNYZAT
2014-2015. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS
GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK
ELLÁTÁSÁRÓL**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait. Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a gyermekvédelmi törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelés, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

A Gyvt. elkülöníti egymástól a hatósági munkát és a szolgáltatásokat. Előbbi a gyermek és a család sorsát érintő hatósági döntéseket (pl. családból való kiemelés és visszahelyezés; gyám kijelölése; döntés az örökbefogadásról) jelenti, amit a gyámhatóság végez, utóbbi pedig azokat a különböző típusú szolgáltatásokat, amelyeket a rászoruló családok, gyermekek igénybe vehetnek (gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások).

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza.

I. Demográfiai adatok

A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Megnevezés	Lakosságszám (fő) 2012	Lakosságszám (fő) 2013	Lakosságszám (fő) 2014	Lakosságszám (fő) 2015
Szerep állandó lakosainak száma	1583	1609	1600	1591
0-2 éves gyermekkorú	61	62	61	66
3-14 éves gyermekkorú	259	261	244	239
15-18 éves fiatalkorú	66	73	73	96
0-18 éves összesen	386	396	378	401

A gyermeklakosság száma 2014-ben az állandó népesség 23,62 %-a, 2015-ben 25,20 %-a.

A település népesség-nyilvántartási adatai szerint 2014. december 31-én az állandó lakosság (1596 fő) nemek szerinti megoszlása: 819 férfi és 781 nő. A 2015-ös évben ez a megoszlás: 817 férfi és 774 nő, a lakosságszám pedig 1591 fő.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

Az önkormányzat a Gyvt-ben, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Sztv.) meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások helyi szabályait a Szerep Község Önkormányzat Képviselő-testületének a rászorulóknak részére nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 8/2014. (VII.23.) önkormányzati rendeletével szabályozta 2014. évben.

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a Gyvt. szabályainak megfelelően. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott gyermekétkeztetés, normatív kedvezmények, meghatározott természetbeni támogatásának, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételeire. A jegyző a támogatásra való jogosultságot 1 év időtartamra állapítja meg.

A kedvezményhez kapcsolódó juttatások: ingyenes, vagy 50%-os térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás, augusztus illetve november hónapban egyszeri természetbeni támogatás.

2015-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény átlagosan 294 fő részére került megállapításra, (2014-ben 361 fő. (2013-ban 356 fő))

2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjának rendelt hozzátartozó jogosult erre a támogatásra. A jogosultságot a gyám lakóhelye szerinti illetékes önkormányzat jegyzője állapítja meg határozatlan időre. A kiegészítő támogatásra való jogosultság feltételeit a jegyző évente felülvizsgálja.

2014-ben és 2015-ben is 5 fő részére került megállapításra (2013-ban 5 fő, 2012-ben 2 fő, 2011-ben 0 fő).

3. Óvodáztatási támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője, ha a gyermeket ötödik éves koráig beíratta az óvodába és oda a gyermek rendszeresen jár, óvodáztatási támogatásra jogosult.

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése. Az óvodáztatási támogatás jogosultságát a jegyző állapítja meg.

A támogatás összege első alkalommal 20.000 Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000 Ft.

2014-ben 44 fő, 2015-ben 49 fő részesült ebben a támogatásban. (2013-ban 43 fő, 2012-ben 61 fő, 2011-ben 58 fő)

A fenti ellátások mellett Szerep Község Önkormányzata az alábbi támogatásokat is biztosította

1. Kedvezményes étkeztetési támogatás:

A gyermekek étkeztetésére az oktatási, nevelési intézményekben van lehetőség. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és a nappali rendszerű iskolai oktatás 1-8. évfolyamán tanuló gyermekek ingyenesen étkeztek, létszámuk 2015-ben 196 fő volt, 2014-ben 179 fő. (2013-ban 179 fő, 2012-ben 185 fő, 2011-ben 183 fő).

A tartósan beteg, vagy fogyatékos, illetve három vagy több gyermekes családban élő gyermekek 50%-os díjkedvezményben részesültek, az önkormányzat a fennmaradó 50%-os költséget biztosította, 2015-ben 5 fő, 2014-ben 25 fő volt. (2013-ban 25 fő, 2012-ben 26 fő, 2011-ben 29 fő).

2014-ben 5 fő részére, akik családjuk jövedelme alapján nem jogosultak díjkedvezményre, az önkormányzat méltányosságból 50%-os kedvezményt állapított meg. A 2015-ös évben 11 fő részére lett megállapítva.

2. Ingyenes nyári gyermekétkeztetés

A 2014-es év nyári szünetében 180 fő, 2015-ben 190 fő részesült ingyenes nyári gyermekétkeztetésben. (2013-ban 280 fő, 2012-ben 250 fő, 2011-ben 240 fő).

3. Az önkormányzat 2014-2015 is csatlakozott a *Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.*

Ezzel a felsőoktatási intézményben tanulók támogatását vállalta fel. 4 fő részére került megállapításra az ösztöndíj. (2013-ban 6 fő, 2012-ben 9 fő, 2011-ben 10 fő).

**III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást
nyújtó ellátások bemutatása:** *(A fejezet a Segítő Kezek Szociális
Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját tartalmazza.)*

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat önálló szakmai egységeként látja el a gyermekjóléti szolgáltatás koordináló feladatait kistérségi feladatellátás keretében Szerepen, Sárrétudvariban és Püspökladányban, 2011.07.01-től pedig még két településen: Földesen és Nagyrábén. A szolgáltatás ellátása a székhelyen Püspökladányban, ill. a területi irodákban történt. 2016. január 1-től Nagyrábé település önállóan végzi a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét.

**A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat
Gyermekjóléti Szolgálatának személyi feltételei:**

A személyi feltételrendszer kialakítását a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza. A jogszabály által előírt szakmai létszám és a képzettségi feltételek biztosítottak. A gyermekjóléti szolgáltatást Püspökladányban 5 fő, Sárrétudvariban 1 fő, Szerepen 1 fő, Földesen 3 fő, Nagyrábén 1 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező családgondozó végzi. A Gyermekjóléti Szolgálat vezetését, mind az öt településen 1 fő vezető látja el.

A kliensekkel végzett szociális munka színvonalát, hatékonyságát növeli az intézménnyel megbízásos jogviszonyban álló jogász (heti 1 órában) és pszichológus (heti 3 órában, előjegyzés alapján), akik térítésmentes tanácsadást végeznek Püspökladányban.

Püspökladány		
Létszám	Munkakör	Végzettség
1 fő	intézményvezető családgondozó	szakvizsgázott szociálpolitikus
1 fő	családgondozó	szociálpolitikus, szociológus - betegállománya: 2013.09.15-től, 2013.09.15-től szociálpedagógus végzettségű munkatárs látja el a feladatokat
1 fő	családgondozó	2015. 09.01-től személyi változás történt és az új kolléga szociálpedagógus végzettségű
2 fő	családgondozó (ebből egy fő 2013.09. hótól: Gyermekjóléti Szolgálat vezető)	szociálpedagógus szakvizsgázott szociálpedagógus (Gyermekjóléti Szolgálat vezető)
1 fő	asszisztens	
Sárrétudvari		
1 fő	családgondozó	szociálpedagógus
Szerep		
1 fő	családgondozó	szociális munkás

Földes

1 fő	családgondozó	szakvizsgázott
1 fő	családgondozó	szociálpedagógus
1 fő	családgondozó	szakvizsgázott szociális munkás szociálpedagógus
	Nagyrábé	
1 fő	családgondozó	szociálpedagógus

A Segítő Kezek Gyermekjóléti Szolgálatának szerepi telephelyén dolgozó
szakember munkarendje:

4163 Szerep, Nagy u. 53.

Tel: 06-54 /516-003

Az ügyfélfogadás szüneteltetését nem gyakorolják a családgondozók. Ez a növekvő, gyermekjóléti rendszerbe kerülő gyermekek száma miatt nem lehetséges, valamint a krízisek, gyermeki veszélyeztetettség esetén az ügyfélszolgálatot nem lehet szüneteltetni!

	Gyermekjóléti Szolgálat	
Hétfő	7.30 – 16.00	Az ügyfélfogadás szünetel: 12.00-16.00
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	Csütörtökön az ügyfélfogadás szünetel
Péntek	7.30 – 13.30	
Pszichológiai tanácsadás helyszíne: Püspökladány (a tanácsadás kiterjed: Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep településekre)	2014. június 30-ig heti 5 óra (csütörtök ½ 8 - 13.00) 2014.07.01-től 3 óra, csütörtöki napokon 2015-ben havi 18 óra (kedd 8.00-12.00 óra)	
Jogi tanácsadás helyszíne: Püspökladány (a tanácsadás kiterjed: Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep településekre)	2014. június 30-ig heti 5 óra (kedd 9.00- 12.00 csütörtök: 13.00 -15.00) 2014.07.01-től 1 óra, keddi napokon	

Tárgyi feltételek:

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat területi irodáját Szerep Község Önkormányzata biztosítja. A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának rendelkezésére áll az iroda előtt egy folyosórész, - az ügyfelek itt várakozhatnak - egy dolgozószoja, ahol 2 fő családgondozó (1 fő gyermekjóléti szolgálatos és 1 fő családsegítő szolgálatos) munkatárs, külön íróasztal mellett ügyeiket intézheti. A családgondozó munkáját segíti a vezetékes telefonvonal. Az internet hozzáférési lehetőség a szakember munkáját könnyíti meg. A családgondozónak külön számítógépe van, a számítógéphez nyomtató van bekötve. Szakmai szempontból a Gyermekjóléti Szolgálatnál a tárgyi eszközök mennyisége, minősége megfelelő. Összességében a személyi és tárgyi feltételeiben a Szolgálat a gyermekvédelmi feladatok teljes körű ellátására alkalmas.

Szakmai tevékenység:

Az 1997. XXXI. Gyvt. 38-40. §. értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás négy fő cél elérése érdekében teljesít különféle feladatokat:

1. A gyermek testi- lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése.
2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
3. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.
4. A családjából kiemelt gyermekek családjukba történő visszahelyezése érdekében.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésnek a megelőzéséhez.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének fő célja, hogy segítse a gyermekek vérszerinti családjában történő nevelkedését. A gyermekek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve a segítő szervezet együttműködve az egészségügyi és más humán szolgáltatókkal, a nevelési- oktatási intézményekkel, hatóságokkal- szervezési, szolgáltatási, gondozási és koordinálói – feladatokat végez.

A Gyermekjóléti Szolgálat meghatározó, központi szerepet tölt be a települések gyermekvédelmi rendszerének hatékonyabbá tételében, valamint a helyi szükségletek igazításában, fejlesztésében.

A segítő szakember célja az, hogy a család dinamikai, illetve kommunikációs törvényszerűségének ismeretében a családot képessé tegye, valamint segítse abban, hogy erőforrásait használni tudja, tagjai képesek legyenek megelőzni vagy kezelni szociális jellegű problémáikat. A cél érdekében a családgondozó segíti a család működésének pozitív irányú változását a szociális probléma enyhítését, megszüntetését. Továbbá felismeri a településeken jelentkező, és az adott területre jellemző általános jelenségeket, problémákat, ugyanakkor javaslatokat és megoldásokat készít ezek kiküszöbölésére.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai:

- gyermekek, családok életminőségét javító különböző ellátásokról, (egészségügyi, szociális, munkaügyi, társadalombiztosítási), támogatásokról, gyermeki, szülői kötelezettségekről, jogokról, programokról nyújt felvilágosítást
- képviseli a családok és a benne élő gyermekek érdekeit
- krízishelyzetben lévő várandós anyáknak nyújt segítséget
- családgondozást végez a családban jelentkező problémák megoldása érdekében
- életvezetési, pszichológiai, jogi, gyermeknevelési, egészségügyi, mentálhigiénés

tanácsadási tevékenységet nyújt

- kezdeményezi a különböző ellátásokhoz való hozzájutást (szükség esetén segítséget nyújt a különféle kérelmek előterjesztéséhez), adományok esetében adományhoz hozzájuttatja a rászoruló családokat
- koordinálja a gyermekvédelmi rendszerben résztvevők munkáját
- szükség esetén hatósági eljárást kezdeményez a HBM-i Kormányhivatal, Püspökladányi Járási Hivatal, Járási Gyámhivatalánál
- különböző programokat szervez, amelyek prevenciós célzatúak - szabadidős-bűnmegelőzési- valamint a családban jelentkező nevelési problémák, és hiányosságok hatásainak enyhítését célozzák meg. Természetesen ezek a programok térítésmentesek a gyermekek és családjaik számára.
- nevelésbe vett gyermekek a kapcsolattartását segíti elő
- működteti az észlelő- és jelzőrendszert

A Jelzőrendszer működéséről:

- Az 1997. évi XXXI. törvény gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról, felsorolja a **jelzőrendszer tagjait, meghatározza azoknak kötelező együttműködésüket, feladataikat a veszélyeztető okok feltárásában, a veszélyeztetettség időben történő felismerésében.**
-
- A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el:
- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat
- c) a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények (iskolák, óvodák), a nevelési tanácsadó,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni. **Gyvt. 17 §. (4) bekezdés** alapján, ha a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a szociális és gyámhivatal- jelzésére vagy hivatalból- értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségvonas megindítására.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat minden esetben kivizsgálja a jelzéseket, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, és a család szükségleteihez igazodó intézkedést megteszi. A jelzés kivizsgálásának tapasztalatairól visszajelzést nyújt írásban a gyermekvédelmi törvény által meghatározott időkorláton belül.

A gondozási tevékenység a szociális munka alapelveire, módszertanára épülő gondozási folyamat, mely történhet önkéntes alapon: alapellátásban, és hatósági alapon (Járási Gyámhivatal) kötelező jelleggel a védelem alá vont gyermekek családjainak esetében.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységének szerves részét képezi a gondozási esetek ügyében különböző szintű döntések meghozatala. Ezeket általában a Család és Gyermekjóléti Szolgálat javaslatára a hatóság kezdeményezi, de a döntés előkészítése miatt is szükség van a jelzőrendszer tagjaival folytatandó kapcsolattartásra. Mivel a kliensek életében sokszor sorsdöntő változást hoz egy-egy intézkedés (pl. családból való kiemelés), ezért a Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai team-je, nagy hangsúlyt fordít az esetmegbeszélésekre a döntések, javaslatok meghozatala előtt. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat célja hogy minél körültekintőbb vizsgálat előzze meg az intézkedéseket.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2014. és 2015. évben **6 alkalommal** tartott jelzőrendszeri esetmegbeszélést.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 1997. XXXI. törvény értelmében, 2015. március 31-ig Gyermekvédelmi Tanácskozást tartott. A tanácskozás, fórumot ad a gyakorlati munka során felvetődő gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák, javaslatok közreadásának, módszertani kérdések megvitatásának, állásfoglalások kialakításának. A Gyermekjóléti Szolgálat minden évben széles körben meghívja az érintett szakembereket, jelzőrendszeri tagokat, gyermekvédelemben érintett pedagógusokat, intézményvezetőket, nevelőszülői tanácsadókat, a képviselő testület tagjait stb.

A 2016. 02.25-én megrendezett éves Gyermekvédelmi Tanácskozás főbb javaslatai:

2016.-ban a Család és Gyermekjóléti Szolgálat célja a Család és Gyermekjóléti Központtal együttműködve a fent említett problémák csökkentése. 2016. februárjában az éves Gyermekvédelmi Tanácskozáson az alábbi javaslatok merültek fel :

- Az iskolás gyermekek körében felmerült egyre súlyosabb magatartási problémák kezelése érdekében, szükség lenne segítő szakemberek bevonására pszichológus és nevelési tanácsadó rendszeres ügyfélfogadására a településen
- a nehezen kezelhető gyermekek általában ugyanazokban a családokban fordulnak elő, és esetenként a pedagógusok eszköztára már nem elegendő a folyamatos agresszív ,szélsőséges magaviselet kezeléséhez, ezért a jelzőrendszeri tagok egyetértettek abban , hogy a szakemberek bevonása szükségszerű
- Az iskola részéről felvetődött ,hogy a beiskoláztatási támogatást félévente természetben kapná meg a tanuló ,amit egy erre kijelölt szakember kizárólag a gyermek felszerelésének megvásárlására költene.
- Fóriánné Bácsi Tünde Család és Gyermekjóléti Szolgálat vezető felvetette, hogy a közfoglalkoztatás keretében dolgozók, a varrodában tornazsákokat varrhatnának a tanulók részére

Bácsó Balázné védőnő tapasztalata szerint a faluban nőtt a közfoglalkoztatottak száma, ennek ellenére a családok életkörülményeiben, életszínvonalában ez nem eredményez változást, ezzel a felvetéssel mindenki egyetértett, és a probléma megoldására közösen kell intézkedést tenni.

A Család -és Gyermekjóléti Szolgálat forgalmi adatainak alakulása

A Család –és Gyermekjóléti Szolgálathoz forduló segítséget kérő, illetve a szolgálathoz irányított személyek száma, napi forgalmi adatok alapján: **1045 fő** volt. A Család –és Gyermekjóléti Szolgálatnál jelentkező problémák leggyakoribb típusai: a családok életviteli, anyagi, megélhetési problémái, gyermeknevelési nehézségei, a szülők szenvedélybetegsége, valamint a családi konfliktusok (párkapcsolati zavarok, generációs különbségek, lelki krízisek), munkanélküliség. Ezek a problématípusok szinte évről – évre nem változnak.

A gyermekek, fiatalok főként anyagi, gyermeknevelési problémákkal, családon belüli konfliktusok, a szülők szenvedélybetegsége, iskolai hiányzások miatt keresik, kell megjelenniük a segítő szakembereknél.

Gyermekjóléti alapellátás

2014. évben **21 család 45 gyermek** részesült gyermekjóléti alapellátásban, 2015-ben **51 gyermek**. A családgondozást a szülők megélhetéssel, lakhatással összefüggő problémái, párkapcsolati zavarai, családi konfliktusok és a gyermekek magas óraszámú iskolai hiányzásai indokolták.

A gyermekjóléti alapellátásba tartozik a védelembe vett gyermekek gondozása, de még ebben az esetben is a gyermekek a vérszerinti családjukban nevelkednek. 2014. év során a Gyermekjóléti Szolgálat **18 gyermeket** gondozott **védelembe vétel keretében**, **2015. év során 17 gyermeket**. A Gyermekjóléti Szolgálat akkor javasolja a gyermekek védelembe vételét, ha a szülő, gyermek és szakember által a gondozási tervben megfogalmazott feladatoknak a szülő vagy gyermek nem, vagy csak részben tesz eleget, együttműködésük látszólagos. Súlyosabb veszélyeztetés esetén (családon belüli erőszak, súlyos elhanyagolás, bűncselekmény elkövetése, stb.) a Gyermekjóléti Szolgálat javasolja a Járási Gyámhivatalnak a gyermek(ek) védelembe vételét. Családlátogatás 2014-ben 238 alkalommal történt, 2015-ben 184 alkalommal. A családgondozó minden héten beutazik szakmai konzultációra a püspökladányi központba.

2015-ben is folytatódott a várandós kismamák gondozása. **4 várandós szülőt kísért figyelemmel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**. Tanácsadásokkal, segítő beszélgetéssel, adományokkal, ügyintézással, továbbírással segítették a családgondozók a leendő szülőket abban, hogy a kialakult magzatot veszélyeztető

tényezők, problémák megszűnjenek. A várandós gondozása során a családgondozó és a védőnő szoros együttműködésben dolgozott.

Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása:

A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat a HBM-i Kormányhivatal, Püspökladányi Járási Hivatal, Járási Gyámhivatalánál családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gondnok megjelölésével – kezdeményezhet, ha hivatalos tudomása van a gyermeki elhanyagolásáról. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat javaslatának beérkezését követően egy tárgyalás keretében meghallgatják az érintett személyeket, megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve intézkedik a kirendelendő eseti gondnok személyéről, a természetbeni formában történő nyújtás időtartamáról, mértékéről és módjáról. A Járási Gyámhivatal félévente felülvizsgálja az intézkedés szükségességét, és indokolt esetben megváltoztathatja a családi pótlék természetbeni formában nyújtásának mértékét, időtartamát, módját. Az elkészített pénzfelhasználási tervben az eseti gondnok konkrétan megnevezi, hogy a természetben nyújtani kívánt összeget mire használja fel, melyet félévenként felülvizsgál (pelenka, tüzelő, gyógyszer, tanszer, ruházat stb.).

Szerep településen 2015.évben **1 család (4 gyermek)** esetében kezdeményezte a Gyermekjóléti Szolgálat a családi pótlék természetben történő nyújtását. Jelenleg még folyamatban van a természetben történő nyújtás.

Jellemző, hogy a szülők, félnek ettől a pénzbeosztási feladattól, hiszen nem kapják kézhez a gyermekek után járó családi pótlékot és egy idegen személy fogja beosztani a pénzüket. Valamint nem kimondottan arra tudják költeni, amire valójában Ők szeretnék. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy ezekben a családokban más értékrendszer van, ezáltal az azonnali és nagy mennyiségű pénzköltés jellemző (bármire ami nem szükséges), amikor megkapják az ellátásokat. A családgondozó az, aki segítséget tud nyújtani abba, hogy fontossági sorrendet tudjon felállítani a szülő, és képessé váljon arra, hogy megítélje a napi alapvető kiadásokat.

Nevelésbe vett gyermekek szüleinek családgondozása

A Gyermekjóléti Szolgálat 2014. évben **7 családot** gondozott a nevelésben lévő gyermekeik /10 gyermek/ visszahelyezése érdekében. A vér szerinti családjukból kiemelt gyermekek esetében a nevelésbe vétel fenntartását a szülők változatlanul helytelen életvitele, életvezetési és háztartásszervezési gondjai, illetve minden esetben anyagi problémák indokolt. 2015-ben 15 gyermek részesült ebben az ellátásban.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

A Gyermekjóléti Szolgálat 2014-ben egy gyermek esetében az ideiglenes hatályú elhelyezést javasolta, tekintettel a gyermekről érkezett rendőrségi, iskolai jelzésekre, valamint a gyermek szuicid kísérletére. A gyermek emellett maga is kérte a családjából történő kiemelését. A HBM-i Járási Gyámhivatal a gyermeket a hajdúnánási lakásotthonban helyezte el.

Bűncselekmény, szabálysértés

Bűncselekményt elkövetett, valamint szabálysértő tanulókkal is kapcsolatban állt a családgondozó. A Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek gyakran a társadalmi normaszegést (szabálysértés, bűncselekmény) társas formában követik el. A 2014-es évben 21 esetben érkezett a Gyermekjóléti Szolgálathoz jelzés a Rendőrségtől. Ezek a jelzések bűncselekmény elkövetéséről, (lopás, betöréses lopás, valótlan bejelentések) szóltak. Szerep településen bűncselekmény elkövetése miatt 4 gyermek védelembe vételére, és 2 gyermek rendkívüli védelembe vételi tárgyalására került sor.

Hozzá tartozók közötti erőszak és a távoltartással kapcsolatos gyermekjóléti tevékenység:

A 2009. október 01-én hatályba lépett a 2009. évi LXXII. törvény a távoltartás intézménye a hozzá tartozók közötti erőszak, családon belüli erőszak jelenségét próbálja megelőzni, kezelni, mielőtt bűncselekmény következne be.

A törvény a **hozzá tartozók közötti erőszaknak** minősíti a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenységet vagy mulasztást. A bántalmazás sok esetben (a bántalmazott megtorlástól való félelme miatt) akár évekig, évtizedekig is folytatódhat. A bántalmazás tünetei intenzívek és hosszú távúak, mely néha komolyabb következményekkel jár akár egy felnőtt, akár egy gyermek számára (személyiségtorzulás, deviáns viselkedés, torzult cselekvésminták, párkapcsolati problémák, tanulási zavar, teljesítményproblémák, pszichés gondok, szuicid hajlam, stb.)

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozatát megküldi a Család –és Gyermekjóléti Szolgálatnak. A határozat meghozatalát követően a Gyermekjóléti Szolgálat 24 órán belül köteles felkeresni a bántalmazottat és a bántalmazót, és a kiskorút érintő veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez. A jogszabály pontosan meghatározza, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat köteles jelezni a családvédelmi koordinációs szervnek (Járási Gyámhivatal felé), ha a hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli. A Család - és Gyermekjóléti Szolgálat a családban történő erőszak ártalmainak csökkentése érdekében köteles együttműködni a jelzőrendszer tagjaival, valamint kölcsönös tájékoztatással élni a kialakult helyzetről. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a segítő munka során gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai segítséget kapjon. Továbbá tájékoztatást ad a bántalmazónak, hogy a hozzátartozói erőszak ismétlődésének milyen következményei lehetnek. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatást nyújt a bántalmazónak a terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási konfliktuskezelési lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint közreműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal.

2015-ben **nem volt tudomása a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnak a távoltartás elrendeléséről.**

A gyermeket veszélyeztető helyzetek súlyosabb formái közé tartozik a **családon belüli erőszak**, ezen belül a **gyermekbántalmazás**. A bántalmazással kapcsolatba kerülő segítő szakemberek feladata nehéz, mivel a fizikai bántalmazást felismerni nem könnyű, a bántalmazás tényét az érintettek gyakran **eltitkolják**, a bántalmazásra utaló jelek pedig sokszor nem egyértelműek. A fizikai bántalmazás megnyilvánulhat egyedi vagy ismétlődő eseményekben.

A gyermekek családon belüli bántalmazása a tapasztalatok szerint nem elsősorban fizikai jellegű, hanem inkább lelki-érzelmi jellegű, mely többnyire az alkoholproblémákkal, valamint a szegénységgel küzdő családokban fordul elő. A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek esetenként a párkapcsolati erőszaknak akaratlanul is szemtanúi és/vagy bevont résztvevőivé válnak. A családon belüli erőszakot követően a családgondozónak oly módon kell krízist kezelni, mely megakadályozza a bántalmazott fél további bántalmazását.

2015. évben, Szerep településen hozzátartozók közötti és családon belüli bántalmazás nem történt. **Szexuális bántalmazásra nem derült fény 2015. évben.**

2014.03.15-től a **Gyvt. 17 §. (2 a) bekezdése** és a **130/A §. (2) bekezdése** értelmében: A Gyermekjóléti Szolgálatnak és a gyámhatóságnak a gyermek bántalmazása és elhanyagolása miatt jelzést tevő intézmény, személy adatait külön kérelem nélkül is zártan kell kezelnie. Emellett a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása vagy más egyéb súlyos veszélyeztető ok felmerülése esetén a

gyámhatóság erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli a gyermek, a tanú és az eljárást kezdeményező szerv vagy személy adatait.

A fenti törvény segítséget ad abban, hogy a szabályozás következtében nagyobb számban érkezzenek jelzések, melyek elősegítik a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyabb működését, figyelembe véve a jelzést adó személy védelmét. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál a tavalyi évben az adatok zártan kezelését, magánszemélyek csak lakossági jelzések esetében kértek.

Óvodáztatási támogatás

A 1997. évi XXXI. törvény 20./C. § szerint, az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése. A támogatásra való jogosultságot a település jegyzője állapítja meg-hátrányos helyzet megállapítása. Az óvodáztatási kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő, vagy családba fogadó gyám terjesztheti elő, annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig kérelmezheti, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti. 2014. szeptember 01-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járást ír elő a Nemzeti köznevelési törvény. A kötelező óvodába járás 2014. szeptember 01-től hatályos, tehát **azokra a gyermekekre vonatkozik**, akik **2011-ben** születtek és 2014. augusztus 31-ig betöltik a 3. életévüket.

2014. évben a szerepi Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója **12 gyermek** részére, 2015. évben 6 gyermek részére vásárolt be gyermekenként 10.000- 10.000 forintból. A családgondozó a gyermekek óvodába járásához, és benntartózkodásához szükséges ruházati cikkeket (cipő, tisztasági felszerelések) számla ellenében vásárolt. A családgondozó a megvásárolt tételeket a szülőnek átvételi elismervény ellenében átadta, és a felhasznált összegről tételes beszámolást nyújtott be a jegyzőnek. 2015. 09. hónaptól, azonban ez az ellátási forma nem igényelhető a családok számára, mert bevezetésre került a kötelező óvodába járás.

Magántanulók:

A Gyermekjóléti Szolgálathoz 2014. évben is érkezett magántanulói státusz létrejöttéhez véleménykérés, nevelési- oktatási intézményekből. 2014-ben **6** gyermek esetében, 2015-ben **2** gyermek esetében történt javaslatkészítés. Főleg egészségügyi okok miatt kérvényezték a szülők (terhesség, betegség) gyermekük magántanulói státuszának létrejöttét.

Iskoláztatási támogatás szüneteltetése:

A tankötelezettség mulasztásával kapcsolatosan a jogi háttér az eddigieknél szigorúbb szabályokat állapított meg. Amennyiben a tanköteles gyermek (9. osztályt kezdett tanulóknál 16. év, valamint egyéb esetben 18. év) a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján, az illetékes Járási Gyámhivatal az adott tanévben igazolatlanul mulasztott 10. és 30. kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a mulasztás jogkövetkezményeire. Az adott tanévben igazolatlanul mulasztott 50. kötelező tanórai foglalkozás után - amennyiben a védelembe vétel még nem áll fenn - 2013.01.01-től 16. éves kor alatt kötelező, egyéb esetben a probléma súlyossága dönti el a kezdeményezést – a Járási Gyámhivatal elrendeli a gyermek védelembe vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának- 2013.01.01-től- szüneteltetését, (2013.01.01. előtt felfüggesztette, mely során visszamenőlegesen megkapta a család az ellátást), mely támogatási összeget a család utólagosan sem kaphat vissza!

A támogatás felfüggesztése szorosan csak a 16 év alatti gyermekek (2013.01.01-től) esetében kapcsolódik a gyermek védelembe vételének elrendeléséhez. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének célja a tankötelezettség teljesítésének elősegítése, nem pedig az érintett családok anyagi ellehetetlenítése.

2014-ben **1 gyermek** esetében került sor iskoláztatási támogatás szüneteltetésére.

-A Gyermekjóléti Szolgálat minden évben a KSH, valamint az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala részére statisztikai jelentéseket készít.

-A Gyermekjóléti Szolgálat település szintű Gyermekvédelmi Tanácskozást szervez minden év március 31-ig.

-A Gyermekjóléti Szolgálat évente elkészíti a munkájáról szóló beszámolót az ellátási területének képviselő-testületei részére.

-Hajdú - Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére a Gyermekjóléti Szolgálat negyedévente tájékoztatást ad Szerep település bűnmegelőzési és szabadidős tevékenységéről, évente pedig a gyermek és fiatalkorú bűnelkövetőkről.

Önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás

Az önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás (1997. évi XXXI. 31. §.) azt jelenti, hogy a gyermek (család) önként, vagy a jelzőrendszer valamely tagjának,

illetve a település lakosainak a javaslatára felkeresi a Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve a Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésre nyitottan reagál. A gyermek, család észleli a problémát, elfogadja a segítséget. Ezekben az esetekben a gyermek (család) motivált a változásra. A gondozás folyamatáról a családgondozó és a segítségre szoruló család közösen gondozási tervet készít, melyben rögzítve vannak a veszélyeztető tényezők, a probléma megoldásához vezető lépések, feladatokkal, felelősökkel, dátumokkal és határidőkkel. A gondozási tervet félévente felülvizsgálja a családgondozó, szükség esetén bővíti, javaslatát rögzíti a segítő munka folytatására, illetve eredményesség esetén lezárja.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója folyamatosan foglalkozik a szülők megélhetéssel, lakhatással összefüggő problémáival, segítő beszélgetéseket folytat párkapcsolati zavarainak megszüntetése, családi konfliktusuk megoldásának enyhítése céljából. A családgondozó legjobb tudása szerint segíti gyermeknevelési tanácsaival a gondozásban lévő gyermekek szüleit és támogatja a családokat életvezetési nehézségeik kezelésében. A rendszerszemléletű családgondozás keretében törekszik arra, hogy a családok információkat kapjanak, összefüggéseket ismerjenek fel, önálló életvezetési képességük javuljon, fejlődjön érdekeik képviselője.

A gyermekek veszélyeztetettségét a Család –és Gyermekjóléti Szolgálat **komplex családgondozással** kezeli. A családgondozó segítő kapcsolat keretében, személyes gondoskodással támogatja a gyermekeket az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük kedvező irányú fejlődésében. Segíti a szülőket a gyermekek gondozásának, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok elhárításában. A családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelő módszer alkalmazásával segíti elő, vagy javaslatot tesz más segítőszervezet szolgáltatásának igénybevételére. Az ilyen jellegű problémákat a családdal együtt tárja fel a családgondozó és közösen dolgoznak ki alternatívákat a problémák megoldására, enyhítésére. A családgondozás szerves része a családlátogatás. Amennyiben az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztető helyzet nem szűnik meg, a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatot tesz a Járási Gyámhivatal felé a gyermekek védelembe vételére vagy más hatósági intézkedés megtételére.

Felmerülő problémák, melyek érintik a gyermekvédelem rendszerét:

-A tankötelezett korú gyermekek között az igazolatlan hiányzások száma a korábbi évhez hasonlítva csökkent. Szülői motiváció hiányában nem rendszeres az iskolába járásuk. Azonban egyre több gyermeknél tapasztalják a családgondozók, hogy hiábavaló a szülői motiváció, abszolút nem hatásos. Ezeknél az eseteknél, nagyon

nagy szerepet játszik a kortársak hatása, melynek során a fiatalok a természetes támaszokra nem figyelnek és elutasítják az általuk nyújtott segítséget. A Gyermekjóléti Szolgálat továbbra is megoldásnak látná az iskolákban a konfliktus kezelési technikák elsajátítását.

-A fiatalok droghasználata előtérbe került. Feltételezhetően egyre több az olyan hely/személy, ahonnan büntetés nélkül be tudják szerezni az illegális szereket, nagyon minimális összegért. Ezeknek a szereknek a használata nagyon súlyos következményeket von maga után, mely főleg egészségügyi károkat okoz. Abban az esetben, amikor fény derül drog fogyasztásra, a fiatal, Drog Ambulancián való elterelésen vesz részt. Ennek eredménye azonban nem mindig pozitív, mert a szert használó fiatal feltételezhető, hogy közben is, és az elterelés után is használni fogja a drogot, de már körültekintőbben, óvatosabban, hogy ne kerüljön bajba. A Gyermekjóléti Szolgálat megítélése szerint jóval nagyobb a száma a drogfogyasztó fiataloknak, mint amiről tudomást szereznek. Ami aggodalmat ad, az hogy olyan szerek kerülnek „piacra”, melyet legálisan is meg lehet vásárolni, vagy nem lehet kimutatni a szervezetben, azonban rosszullétet okoz. A fiatalok nincsenek tisztában azzal, hogy milyen összetételű anyagok vannak a fogyasztott drogban és egészség károsodásuk előrehaladott lesz. Előre pedig nem lehet tudni, hogy milyen hatást vált ki a drog a fiatal szervezetre.

Az adminisztrációs munka nagyon sok időt vesz el a szakemberektől, de ez fontos folyamat, hiszen a családgondozó a feljegyzések, adatlapok, hivatalos levelek által tudja nyomon követni a gondozási folyamatot, vagy adott esetben igazolni magát. Alkalmanként feladata a családgondozónak, hogy egyes ügyekben idézésre megjelenjen – súlyos ügyekben- a Járási Gyámhatóságnál, Városi Rendőrkapitányságnál tárgyaláson.

Néhány adat a Szerep településen élő gyermekek helyzetéről :

Szerep településen a 2015.évi adatok szerint 1609 fő él, a 0-18 év közötti gyermekek száma: 401 fő. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 294 fő részesült. Védelembe vett gyermekek száma 17 fő, óvodáztatási támogatásban részesülők száma 49 fő, nyári ingyenes étkeztetésben részesülő gyermekek száma:190 fő volt, a tanév során ingyen étkező gyermekek száma:204 fő. Bursa Hungarica támogatásban részesült gyermekek száma: 4 fő.

A 2013-as évben született törvényi változás miatt, a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása új kritériumokhoz kötött, mely által megváltozik az ezekbe a kategóriákba sorolható gyermekek száma. A 2015-es évben a HH megállapítását: 46 gyermek esetében, a HHH megállapítását: 217 gyermek esetében kérték a szülők/ törvényes képviselők.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak tapasztalatai szerint a gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, házastársi krízisek, mint problémátípusok jelennek meg leginkább. Egyre több olyan család van a Gyermekjóléti Szolgálat látókörében, ahol az alacsony jövedelem miatt, alapszinten is nehezen tudják kielégíteni a gyermekeik mindennapi szükségleteiket, ahol a szülők, családtagok kilátástalannak látják a jövőjüket, vagy nincs is jövőképük. Sajnos ezek a családok nem motiválják a gyermekeiket a tanulásra, munkára, elkeseredettségük akár pszichés, mentális betegségben is megnyilvánul.

2015. évben is voltak olyan családok, akik - egyébként is szűkös anyagi keretből gazdálkodtak - legális és illegális helyekről kölcsönöket, hiteleket vettek fel, és adósságspirálba kerültek. Azon családok, melyek a folyamatos kölcsönök körforgásába kerülnek, nem tudnak kikerülni belőle és talpra állni. Ezen problémák megelőzésére a Gyermekjóléti Szolgálatnak csak nagyon kevés eszköze van, legfőbbként segítő beszélgetésekkel, továbbírással, tanácsadással szolgálhatnak a Gyermekjóléti Szolgálat családgyógyászai. Ezzel a magatartással azonban a szülők veszélyeztetik a mindennapi megélhetésüket, a gyermekeik alapvető szintű gondozását- nevelését. Ezzel a szülői magatartással további spirálokba kerülnek, de azok már nem anyagi jellegűek, csak azok következményei, de okot adhatnak egy esetleges családból történő kiemelésére a gyermek/eknek.

Sok család rossz állapotú lakóingatlanban él. A lakások régi építése, a pénzhány, illetve az ingatlanok elhanyagolt állapota miatt, vannak helyek, ahol nincs vezetékes víz és fürdőszoba sem, melyeknek hiánya higiénés problémákat von maga után. Higiénés és mentális problémákat okozhat az, hogy a szegényebb családok sok esetben zsúfoltan élnek, adott esetben több generáció él egy lakásban. A szegény családok nagy része még jelenleg is egyedi fűtéssel oldja meg téli időszakban a fűtést. A tüzelőanyag beszerzése gyakran nehézséget okoz a téli, hideg hónapokban. A Gyermekjóléti Szolgálatot 2015-ben is több esetben kerették fel ilyen jellegű problémával.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat gondozáson kívüli szakmai tevékenysége:

- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai eleget tesznek a jogszabály által előírt továbbképzési kötelezettségüknek. Az anyagi lehetőségek arányában részt vesznek képzéseken, szakmai rendezvényeken. - A Gyermekjóléti Szolgálat a KSH, valamint az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala részére statisztikai jelentéseket készített.

- A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat település szintű Gyermekvédelmi Tanácskozást szervezett Püspökladányban, Szerepen és Sárrétudvariban, Földesen és Nagyrábé településeken. Évi hat alkalommal jelzőrendszeri szakmaközi megbeszélést tart, a jelzőrendszeri tagok számára.

- Nemcsak fizikai, de folyamatos szellemi, érzelmi erőforrásokat is igényel ez a munka, ami a személyiség nagyfokú elfáradását, károsodását is eredményezheti, ha nem fektetnek nagy hangsúlyt a munkatársak mentális kondícióinak folyamatos karbantartására. Ezért kiemelten fontos volt, hogy munkatársaink folyamatos, a szakma módszereit, specialitásait tanító továbbképzéseken vegyenek részt.

- A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat évente elkészíti a munkájáról szóló beszámolót az ellátási területéről Szerep képviselő-testülete részére.

- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére a Gyermekjóléti Szolgálat negyedévente tájékoztatást Szerep település bűnmegelőzési és szabadidős tevékenységéről, évente pedig a gyermek és fiatalok bűnelkövetőkről.

- A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai lehetőség szerint, tartós és rövid lejáratú ételmiszerosztásban vettek részt, melyet a Magyar Ételmiszerbank Egyesület támogatott.

- Rendezvényeken történő részvétel.

- A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan 2015. évben is különböző **szabadidős programokat** szervezett a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából.

- Gyermeknap és majális szervezése, részvétel
- Nyári játszóház megrendezése a nyári szünetben,

„Csenki Sándor” Roma Mesemondó verseny

Mindennapos tevékenységek a Gyermejjóléti Szolgálatnál:

1. segítő beszélgetések
2. időpontkérés különböző orvosi vizsgálatokra, szakrendelésekre
3. ügyintézés, kérelmek írása különböző szervekhez:

Magyar Államkincstár :

- családtámogatási ellátásokra vonatkozó nyomtatványok kitöltése (gyes,gyet, családi pótlék, anyasági támogatás)
- családi pótlék, gyes, gyet lemondó, megszüntető nyilatkozat írása
- nyilatkozat írása egyedülállóságról
- családtámogatási ellátások folyósítása postai úton, vagy bankszámlán
- hiánypótlásokra válaszolás
- igazolások lekérése (meddig részesült az ügyfél az adott ellátásban)
- részletfizetési kérelem írása jogtalanul felvett ellátás visszafizetés ügyben
- lakcímváltozás bejelentése a Mák felé
- mindezek mellett telefonos ügyintézés is folyik
- fogyatékosági támogatás igénylése

E- ON:

- előrefizető mérőóra le és felszerelése iránti kérelem
- részletfizetési kérelem
- ügyfélváltozás bejelentő nyomtatvány töltése
- védendő fogyasztói státusz igénylés
- résszámla növelés/ csökkentés ügyben kérelem, és telefonálás

Behajtó cégek:

- kérelem írása részletfizetés ügyben a behajtó cégek felé (OTP faktoring, IntrumJustitia, Tóth Tamás, Creditforte)
- telefonos ügyintézés

Vízmű:

- részletfizetési kérelem írása
- fogyasztóváltozás bejelentésére vonatkozó kérelem
- telefonon érdeklődés túlfizetésről

Rendőrség:

- szintén részletfizetési kérelmek írása bírságok ügyben
- meghallgatási kérelem írása
- mentesülő nyilatkozat
- az ügyfelek több esetben nem jelennek meg az idézés napján, telefonon új „időpont” kérése , vagy csak jelzés hogy bizonyos okok miatt nem tudnak megjelenni

Nyugdíj intézet:

- öregségi nyugdíj igénylése
- egyszeri segély igénylése
- bankszámlaszám, lakcímváltozás bejelentése
- árvaellátás intézése

Önkormányzat:

- egyszeri segély igénylése az önkormányzattól kérelem formájában
- kérelem írása közmunkaprogramba történő felvételtől
- születési anyakönyvi kivonat lekérése, (szintén kérelemmel)
- lakcímbejelentő kártyák töltése

Nyomtatványok kitöltése:

- lakásfenntartási tám.
- óvodáztatási, gyermekvédelmi tám.
- szociális alapú tűzifa tám.
- aktív korúak ellátására vonatkozó nyomtatvány
- fogyatékosági tám.
- kérelem parkolási mozgáskorlátozottak parkolási igazolványának igénylésére
- fellebbezés írása
- az ügyfelek nagy része hiányos személyi iratokkal rendelkezik, vagy elhagyja őket, pl.: (személyi igazolvány, taj kártya, adókártya ezek igénylése történik, mellé általában költségmentességi kérelemmel)
- kórházi zárójelentések lekérése-
- családlátogatások - védelembe vételi tárgyalások lefolytatása-
- határozatok lekérése pl. Gyámhivaltól (fax, email, mert az ügyfél nem rendelkezik vele, és szükséges valamilyen ellátás megigényléséhez.)
- magántanulói kérelmek, osztályváltási kérelmek, jogviszony megszüntetése iránti kérelem írása általános és középiskolába is
- albérleti szerződés írása
- gondnoki elszámolás kitöltése több évre visszamenőleg (2-3 évre)
 - folyamatos kapcsolattartás a jelzőrendszer tagjaival (orvosi rendelő, pártfogók, iskola, óvoda, védőnő, rendőrség stb.)
 - ruha és élelmiszeradományok kiosztása

- programokon történő részvétel, segítség nyújtás a lebonyolításban (Gyermeknap, Majális, Csenki Sándor Roma mesemondó verseny)
- óvodáztatási támogatás beosztása
- napi adminisztráció (iktatás, adatlapok kitöltése stb.)
- tanulmányi ösztöndíj ügyek intézése

Szerep településen 1600 fő él, melyből a 0-18 év közötti gyermekek száma: 424 fő. A Gyermekjóléti Szolgálatnál, napi szinten több ügyfél jelenik meg. Egy-egy ügyfél, 3-4 fajta ügyel, sokszor 20 -30 percet is tartózkodnak az irodában.

Nemcsak fizikai, de folyamatos szellemi, érzelmi erőforrásokat is igényel ez a munka, ami a személyiség nagyfokú elfáradását, károsodását is eredményezheti, ha nem fektetünk nagy hangsúlyt a munkatársak mentális kondícióinak folyamatos karbantartására. Ezért fontos, hogy munkatársaink folyamatos, a szakma módszereit, specialitásait tanító képzéseken, konferenciákon vegyenek részt.

IV. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, rendőrségi munka

(A fejezet Szerep Községi Önkormányzat Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója, valamint a Püspökladányi Rendőrkapitányság beszámolója alapján készült)

Szerep Községi Önkormányzat Képviselő- testülete 2015 májusában fogadta el Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját, amelynek célja Szerep Község közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, majd - konkrét helyzetelemzés alapján - a megvalósítandó célok, illetve prioritások kijelölése, a végrehajtás módjának meghatározása, a fejlesztés folyamatos biztosításával az életminőséget javító közbiztonság megteremtése. A koncepció a lakosság, a helyi közösségek megfelelő életminőségének fenntartása érdekében meghatározza a közbiztonsággal és bűnmegelőzéssel kapcsolatos önkormányzat középtávú feladatokat.

A Képviselő- testület feladatai különösen:

- meghatározza és érvényesíti a közbiztonság és bűnmegelőzés stratégiai irányait és prioritásait,
- meghatározza a szükséges és lehetséges beavatkozásokat, kezdeményezi a pénzügyi feltételek biztosítását,

- rendszeresen véleményezi a községi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció megvalósulásának aktuális helyzetét,
- szélesíti és erősíti együttműködő kapcsolatait a Rendőrséggel, a Tűzoltósággal, az Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal, a Polgárőrség Országos, Megyei és Helyi Szervezeteivel, a községben működő iskola tantestületével, a helyi civil szervezetekkel,
- kiemelten és célirányosan támogatja a rendőrség és a Polgárőrség helyi egyesületét, annak tevékenységét,
- folyamatos közbiztonsági egyeztetést tart az illetékes hatóságokkal, környező településekkel, s ezek tapasztalatait adaptálja a helyi viszonyokra.
- a község iskoláiban folyó bűnmegelőzési munka tapasztalatairól folyamatosan tájékozik, kapcsolatot tart a rendőrség illetékeseivel,

A Rendőrség munkája Szerep Községben:

A Püspökladányi Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége a megelőző évek hagyományait folytatta tovább. Célirányos tevékenységük főként az általános iskolákban prevenció előadásokból, valamint a rendszeres kapcsolatfelvételtől, információcserétől állt.

A bűnmegelőzési munka döntően az iskolákban folyik. A 2013/2014-es tanévben a már folyamatban lévő egyetlen D.A.D.A. program mellett nem indult újabb, egységes tematikával rendelkező rendőrségi bűnmegelőzési program (D.A.D.A., Ellenszer). Ennek pótlására azonban lehetőséget ad „Az Iskola Rendőre” program, amelynek keretében igény szerint vállalnak részt az iskola életéből, valamint a különféle pályázati programok, melyekben a Kapitányság együttműködő partnerként van jelen.

Az ifjúságvédelmi munka egy kiemelt része a kiskorúak eltűnésével kapcsolatos. A tapasztalatok szerint a Rendőrkapitányság működési területén lakó vérrokonokból álló családokból ritkán tűnnek el gyerekek. Eltűnésük időtartama sem igazán hosszú (1-1 éjszakai kimaradás, esetleg 1-2 nap). Sűrűn visszatérő problémát jelent azon fiatalok (esetleg gyermekkorú) eltűnése, akik családtól ideiglenes, vagy átmeneti nevelésbe kerülnek gyermekotthonba, lakásotthonba, nevelőszülőkhöz.

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenységüket az iskolai munka mellett azon konkrét ügyekben is folytatják, ahol ez a korosztály érintett akár sértettként, tanúként, akár elkövetőként. A konkrét eljárásokban e kiemelt korosztály jogainak érvényesülésére fokozott figyelmet fordítanak. A jogszabályok, belső normák előírásai szerint jelzéssel élnek az illetékes gyámhivatal, gyermekjóléti szolgálat vagy területi gyermekvédelmi szakszolgálat felé. A gyermek- és fiatalok jogainak érvényesülése, áldozattá és bűnelkövetővé válásának megelőzése érdekében kifejezetten jó kapcsolatot ápolnak a nevelési, oktatási intézményekkel, gyermekjóléti szolgálatokkal, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival. Sok értékes információt tudnak egymással megosztani, ami a munkavégzést mindkét oldalon segíti.

A családon belüli erőszakról a rendőrség pontos adatokkal nem rendelkezik, mivel e cselekmények nagyobb része látenciában marad. A hatóság tudomására jutott cselekmények vizsgálata során derül fény arra, hogy milyen előzményei voltak egy-egy tudomásra jutott családon belüli erőszakos cselekménynek, amely önmagában is rávilágít arra, hogy milyen nagyarányú a látencia e cselekmények körében. A tudomásra jutást akadályozó tényezők gyakorta az áldozatok félelemérzete az újabb bántalmazástól, a szégyenérzet, az anyagi függőség, a kiszolgáltatottság érzete, az önállóság, a tudatlanság.

A kábítószer-prevenció témájában jobbra a potenciális fogyasztói körre, a gyermek- és fiatalkorúakra koncentráltak, hogy a keresletet csökkenthessék. Az iskolákban megtartott előadások adnak erre jó alkalmat. Emellett szükséges a felnőttek tájékoztatása is e témában, mivel a tapasztalatok szerint ők sem rendelkeznek elegendő ismerettel. E törekvésükben jelentett nagy segítséget a veszélyeztetett, 12-18 éves korosztály szüleikhez szóló új „A szülők és a családok a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” című országos program. A program részeként kijelölésre került egy drogrevenációs tiszt a kapitányságon, aki igény szerint a szülőknek előadást tart a témában. Telefonos és személyes fogadóóra keretében ad felvilágosítást, valamint e-mailben is várja a tanácsért hozzá fordulókat.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival jó az együttműködés, sok értékes információt tudnak egymással megosztani, ami a munkavégzést mindkét oldalon segíti.

V. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése városunkban jónak mondható.

A településen jelen lévő civil szervezetek a gyermekek, a fiatalok körében a sport, a kultúra területén biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését.

Több olyan szervezet működik, amelynek célja a hagyományápolás, fiatal tehetségek gondozása, tanítása, kulturális tevékenységekbe történő bevonása.

A sportegyesületek nagy hangsúlyt fektetnek az utánpótlás nevelésre, a sportélet fejlesztésére a gyermek és ifjúsági korosztály bevonásával.

Tisztelt Képviselő-testület!

Összességében elmondható, hogy a gyermekvédelmi törvényben meghatározott célok megvalósulása érdekében Szerepen a gyermekvédelmi rendszer a 2014 és 2015-ös években is eredményesen működött. A nehéz szociális körülmények között élő családok gyermekeinek az állam és az önkormányzat nyújt évről-évre egyre növekvő és szélesebb körű támogatásokat.

Szerep, 2016.05.30

Tóthné Verő Tünde
polgármester